

Kulturdepartementet

ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.md@regeringskansliet.se

Stockholm den 13 september 2024

Telenors svar i remiss av Public Service-utredningens betänkande Ansvar och oberoende (SOU 2024:34)

Telenor Sverige AB (Telenor) lämnar följande svar i Kulturdepartementets remiss med dnr Ku2024/00602.

Telenor väljer i svaret att fokusera på de frågor som har direkt koppling till Telenors verksamhet, i synnerhet distribution och säkerhetsfrågor, men delar den övergripande bedömningen att public service-verksamheten är av stor betydelse för samhället såväl demokratiskt som kulturellt och socialt. Telenor vill även understryka vikten, ur ett demokratiskt perspektiv, att programverksamheten kan utövas oberoende och under publicistisk frihet, med armlängds avstånd från staten.

5. Reglering av public service

5.3.1 En ny lag

Telenor tillstyrker förslaget. En teknikneutral reglering genom en public service-lag är ändamålsenlig i förhållande till publikens förändrade medieanvändning och ökar förutsägbarheten för andra företag som verkar på mediemarknaden.

5.3.3 En definition av public service-uppdraget

Telenor tillstyrker förslaget. Det är positivt att det tydligt fastslås vilken verksamhet och vilka företag som omfattas av public service-uppdraget, finansieras av avgiftsmedel och har särskilda uppdrag när det gäller exempelvis beredskap. Detta skapar en tydlighet på marknaden.

5.3.4 Oberoende och självständighet

Telenor tillstyrker förslaget. Ett långtgående publicistiskt oberoende är nödvändigt ur ett demokratiperspektiv.

5.3.5 Vilket innehåll som villkor ska kunna gälla för

Telenor tillstyrker generellt teknikneutralitet och därmed även förslaget om att innehållsvillkoren ska gälla oavsett form och hur innehållet distribueras.

5.3.9 Tillgänglighetstjänster

Telenor vill påminna om vikten av att public service-företagen följer och tillämpar etablerade standarder i arbetet med att utveckla tillgängligheten. Lämpligast är att så stor del som möjligt av tillgänglighetstjänsterna utformas inom ramen för programföretagens egna tjänster, såsom SVT play. Detta minskar komplexiteten i distributionen och innebär att tjänsterna med större säkerhet kan tillgängliggöras lika för personer med funktionsnedsättning, oavsett vald distributionsform.

5.3.10 Möjlighet att ta emot publiceringar

Telenor tillstyrker förslaget. Det är positivt att utredningen bekräftar att operatörer har rätt att ut en skälig avgift för att täcka bland annat kostnaden för driften och servicen av näten. Det är även positivt att operatörer fortsättningsvis kan tillhandahålla tjänsterna inom ramen för TV- och streamingpaket. En frihet för operatörerna att tillhandahålla sådana erbjudanden innebär ökade möjligheter för tittarna att uppmärksammas på public service-innehållet.

5.4.2 Teknikneutrala villkor

Telenor tillstyrker förslaget om teknikneutrala villkor för innehållet. Detta svarar bättre mot dagens medieanvändning och skapar större förutsättningar för förutsägbarhet och konkurrensneutralitet på marknaden.

7.3 Uppdragen

Telenor delar bedömningen att det inte bör införas begränsningar i möjligheten att komplettera kärnverksamheten med exempelvis nyhetstext. Detta är viktigt ur ett beredskapsperspektiv. Public service-företagens digitala nyhetsförmedling är redan i vardagen en av de allra viktigaste källorna till information till allmänheten och än mer så i kris. Beredskapsuppdraget är endast ålagt public service-företagen.

Tjänster som exempelvis SVT Nyheter är, inte minst tack vare det textinnehållet, i det sammanhanget utformade på ett sådant sätt att de inte är kapacitetskrävande vilket innebär att de kan tillhandahållas även om näten är skadade och kapaciteten därför begränsad. För att distributionen ska kunna fylla sitt syfte är det viktigt att allmänheten har en vana att ta del av nyheter från public service och att public service har en vana att förmedla nyheter på ett enkelt och tydligt sätt.

8.4. Innehåll

Telenor vill betona vikten av att programverksamheten utövas oberoende och med armlängds avstånd från staten. För Telenor som samhällsaktör är detta i linje med våra grundläggande principer inom mänskliga rättigheter och vi tillstyrker därmed generellt de förslag som syftar till att stärka public service-företagens oberoende.

Kap. 16 Distribution

Även om marknätet under de närmsta åren har en beredskapsroll, så kommer i händelse av kris den allra största mängden informationsinhämtning fortsatt ske via internet. Det är allt färre som över huvud taget har tillgång till en marknätsmottagare medan så gott som alla har en mobil. Det är mobilen som kommer vara den primära informationskanaler för de allra flesta i händelse av kris och krig. Detta framgår genom flera undersökningar av svensk medieanvändning liksom av erfarenheterna från Ukraina.

Mot bakgrund av det även finns tvingande regler om nätneutralitet, som också självfallet omfattar public service-bolagen, finns ingen särskild anledning att införa specifik reglering för de som distribuerar public service-bolagens innehåll via internet. Den skyldigheten finns redan.

Det finns dock anledning att stärka mobil- och fastnätsoveratörernas möjligheter att tillhandahålla tjänster såsom public service, också i kris eller under höjd beredskap. Telenor har lämnat flera förslag kring hur detta kan ske. Det är dock något som varken kan eller bör regleras via public service-regleringarna, utan i de olika regelverk som redan finns för säkerhet och robusthet i elektroniska kommunikationsnät.

I händelse av höjd beredskap, när såväl marknätet som andra telekomnät kan vara under attack och lida av kapacitetsbegränsningar, finns dock anledning att tydliggöra vilken distribution som ska prioriteras. Telenor har i andra sammanhang framfört att det bör klargöras hur sådana beslut fattas och vilka verksamheter som omfattas. Lämpligen genomförs detta efter dialog med och konsekvensanalys av de ledande operatörerna.

16.3.4 Krav på distribution

Telenor vill understryka att de beslut public service tar om bland annat antalet kanaler också har betydelse för vilka tjänster som operatörer ska vidareända i tråd. Operatörer kan rimligen inte vara ålagda att vidareända kanaler som inte finns, och då inte heller betala upphovsrättsersättning för sådana kanaler.

16.5 Distribution över internet

Telenor menar att public service-företagens tillhandahållande av sitt innehåll måste ske så långt möjligt konkurrensneutralt. I synnerhet är det orimligt om operatörer, som är ålagda att distribuera, missgynnas exempelvis vad gäller hur public service-företagen väljer att tillhandahålla såväl metadata som det faktiska innehållet.

De riktlinjer som företagen enligt förslagen ska fastslå bör omfatta även distributionen av huvudtjänsterna via operatörer, inte enbart närvaro på s.k. tredjepartsplattformar /sociala medier.

Telenor delar utredningens bedömning att det stärker den svenska mediemarknaden när beställ-TV-innehåll görs tillgänglig för svenska TV-operatörer.

18.3 Säkerhet vid distribution

Telenor delar bedömningen att kraven på säkerhet för produktion och distribution ska göras teknikneutrala. Telenor vill här uppmärksamma de möjligheter som ny teknik medger, exempelvis 5G, som innebär bland annat drastiskt förbättrade möjligheter för såväl kontribution på produktionsplatser, säkrare interna IT-nätverk, möjligheter för public service att nyttja dedikerad kapacitet och förbättrade möjligheter till distribution över internet i hela landet. En åtskillnad måste dock göras mot de fall där public service-företagen själva upphandlar tjänster och inte den allmänna distributionen över internet. Till skillnad från marknätet, där företagen ursprungligen var enda kund, så är internet ett ekosystem som levereras och regleras på ett sätt som inte går att jämföra med marknätet. Medan marknätet är "proprietärt" och särskilt utvecklat för radio- och tv-sändningar är internet i många avseende dess motsats som distributionsplattform, uppbyggt med öppenhet och decentralisering som karaktärsdrag vilket å ena sidan skapar redundans och motståndskraft, men å andra sidan levereras på best effort-basis. Svenska mobil – och bredbandsoperatörer som erbjuder internetaccess till slutkunder tillhandahåller endast själva accessen till slutkunden och för denna råder reglering i form av lagen om elektronisk kommunikation, den kommande cybersäkerhetslagen och EU:s förordning om öppen internetanslutning. Det går inte för operatören att i övrigt garantera internettjänstens kvalitet eller tillgänglighet, bortom denna access-del. Det är därför nödvändigt att rikta kraven gällande public service-företagens säkerhet mot företagen själva, inte mot distributörerna som ju redan omfattas av en rad regulatoriska säkerhets- och öppenhetskrav.

Telenor noterar att Regeringen den 29 augusti 2024 beslutat att en särskild utredare ska kartlägga distributionen av radio- och TV-program i marknätet och över internet samt vid behov lämna förslag för en väl fungerande distribution över internet. Telenor är gärna delaktig i denna utredning för att utveckla vad som sagts ovan om möjligheten att ställa krav på säkerhet och tillgänglighet för distribution över internet.

Övrigt

Telenor står till regeringens förfogande om det finns behov av ytterligare upplysningar. Telenor åberopar inte sekretess för någon uppgift i detta remissvar.

Telenor Sverige AB

Martin Sjöberg
Bolagsjurist